శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే ద్విసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే ద్విసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏకదా తు సభామధ్యే ఆస్థితో మునిభిర్వృతః ।
బ్రాహ్మణైః క్షత్రియైర్వైశ్యైర్భ్రాతృభిశ్చ యుధిష్ఠిరః ॥ **1** ॥

ఆచార్యైః కులవృద్ధైశ్చ జ్ఞాతిసంబంధిబాంధవైః ।
శృణ్వతామేవ చైతేషామాభాష్యేదమువాచ హ ॥ **2** ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
క్రతురాజేన గోవింద రాజసూయేన పావనీః ।
యక్ష్యే విభూతీర్భవతస్తత్ సంపాదయ నః ప్రభో ॥ **3** ॥

త్వత్పాదుకే అవిరతం పరి యే చరంతి
ధ్యాయంత్యభద్రనశనే శుచయో గృణంతి ।
విందంతి తే కమలనాభ భవాపవర్గ -
మాశాసతే యది త ఆశిష ఈశ నాన్యే ॥ **4** ॥

తద్ దేవదేవ భవతశ్చరణారవింద -
సేవానుభావమిహ పశ్యతు లోక ఏషః ।
యే త్వాం భజంతి న భజంత్యుత వోభయేషాం
నిష్ఠాం ప్రదర్శయ విభో కురుసృంజయానాం ॥ **5** ॥

న బ్రహ్మణః స్వపరభేదమతిస్తవ స్యాత్
సర్వాత్మనః సమదృశః స్వసుఖానుభూతేః।
సంసేవతాం సురతరోరివ తే ప్రసాదః
సేవానురూపముదయో న విపర్యయోఽత్ర ॥ **6** ॥

శ్రీభగవానువాచ
సమ్యగ్ వ్యవసితం రాజన్ భవతా శత్రుకర్శన।
కల్యాణీ యేన తే కీర్తిర్లోకాననుభవిష్యతి ॥ **7** ॥

ఋషీణాం పితృదేవానాం సుహృదామపి నః ప్రభో।
సర్వేషామపి భూతానామీప్సితః క్రతురాడయం ॥ **8** ॥

విజిత్య నృపతీన్ సర్వాన్ కృత్వా చ జగతీం వశే।
సంభృత్య సర్వసంభారానాహరస్వ మహాక్రతుం ॥ **9** ॥

ఏతే తే భ్రాతరో రాజన్ లోకపాలాంశసంభవాః।
జితోఽస్మ్యాత్మవతా తేఽహం దుర్జయో యోఽకృతాత్మభిః ॥ **10** ॥

న కశ్చిన్మత్పరం లోకే తేజసా యశసా శ్రియా।
విభూతిభిర్వాభిభవేద్ దేవోఽపి కిము పార్థివః ॥ **11** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
నిశమ్య భగవద్గీతం ప్రీతః ఫుల్లముఖాంబుజః।
భ్రాతౄన్ దిగ్విజయేఽయుంక్త విష్ణుతేజోపబృంహితాన్ ॥ **12** ॥

సహదేవం దక్షిణస్యామాదిశత్ సహ సృంజయైః।
దిశి ప్రతీచ్యాం నకులముదీచ్యాం సవ్యసాచినం।
ప్రాచ్యాం వృకోదరం మత్స్యైః కేకయైః సహ మద్రకైః ॥ **13** ॥

తే విజిత్య నృపాన్ వీరా ఆజహ్రుర్దిగ్భ్య ఓజసా।
అజాతశత్రవే భూరి ద్రవిణం నృప యక్ష్యతే ॥ **14** ॥

శ్రుత్వాజితం జరాసంధం నృపతేర్ధ్యాయతో హరిః।
ఆహోపాయం తమేవాద్య ఉద్ధవో యమువాచ హ ॥ **15** ॥

భీమసేనోఽర్జునః కృష్ణో బ్రహ్మలింగధరాస్త్రయః।
జగ్ముర్గిరివ్రజం తాత బృహద్రథసుతో యతః ॥ **16** ॥

తే గత్వాఽఽతిథ్యవేలాయాం గృహేషు గృహమేధినం।
బ్రహ్మణ్యం సమయాచేరన్ రాజన్యా బ్రహ్మలింగినః ॥ **17** ॥

రాజన్ విద్ధ్యతిథీన్ ప్రాప్తానర్థినో దూరమాగతాన్।
తన్నః ప్రయచ్ఛ భద్రం తే యద్ వయం కామయామహే ॥ **18** ॥

కిం దుర్మర్షం తితిక్షూణాం కిమకార్యమసాధుభిః।
కిం న దేయం వదాన్యానాం కః పరః సమదర్శినాం ॥ **19** ॥

యోఽనిత్యేన శరీరేణ సతాం గేయం యశో ధ్రువం।
నాచినోతి స్వయం కల్పః స వాచ్యః శోచ్య ఏవ సః ॥ **20** ॥

హరిశ్చంద్రో రంతిదేవ ఉంఛవృత్తిః శిబిర్బలిః।
వ్యాధః కపోతో బహవో హ్యధ్రువేణ ధ్రువం గతాః ॥ **21** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
స్వరైరాకృతిభిస్తాంస్తు ప్రకోష్ఠ్యార్హణైరపి।
రాజన్యబంధూన్ విజ్ఞాయ దృష్టపూర్వానచింతయత్ ॥ **22** ॥

రాజన్యబంధవో హ్యేతే బ్రహ్మలింగాని బిభ్రతి।
దదామి భిక్షితం తేభ్య ఆత్మానమపి దుస్త్యజం ॥ **23** ॥

బలేర్ను శ్రూయతే కీర్తిర్వితతా దిక్ష్వకల్మషా।
ఐశ్వర్యాద్ భ్రంశితస్యాపి విప్రవ్యాజేన విష్ణునా ॥ **24** ॥

శ్రియం జిహీర్షతేంద్రస్య విష్ణవే ద్విజరూపిణే।
జానన్నపి మహీం ప్రాదాద్ వార్యమాణోఽపి దైత్యరాట్ ॥ **25** ॥

జీవతా బ్రాహ్మణార్థాయ కో న్వర్థః క్షత్రబంధునా।
దేహేన పతమానేన నేహతా విపులం యశః ॥ **26** ॥

ఇత్యుదారమతిః ప్రాహ కృష్ణార్జునవృకోదరాన్।
హే విప్రా వ్రియతాం కామో దదామ్యాత్మశిరోఽపి వః ॥ **27** ॥

శ్రీభగవానువాచ
యుద్ధం నో దేహి రాజేంద్ర ద్వంద్వశో యది మన్యసే।
యుద్ధార్థినో వయం ప్రాప్తా రాజన్యా నాన్నకాంక్షిణః ॥ **28** ॥

అసౌ వృకోదరః పార్థస్తస్య భ్రాతార్జునో హ్యయం।
అనయోర్మాతులేయం మాం కృష్ణం జానీహి తే రిపుం ॥ **29** ॥

ఏవమావేదితో రాజా జహాసోచ్చైః స్మ మాగధః।
ఆహ చామర్షితో మందా యుద్ధం తర్హి దదామి వః ॥ **30** ॥

న త్వయా భీరుణా యోత్స్యే యుధి విక్లవచేతసా।
మథురాం స్వపురీం త్యక్త్వా సముద్రం శరణం గతః ॥ **31** ॥

అయం తు వయసా తుల్యో నాతిసత్త్వో న మే సమః।
అర్జునో న భవేద్ యోద్ధా భీమస్తుల్యబలో మమ ॥ **32** ॥

ఇత్యుక్త్వా భీమసేనాయ ప్రాదాయ మహతీం గదాం।
ద్వితీయాం స్వయమాదాయ నిర్జగామ పురాద్ బహిః ॥ **33** ॥

తతః సమే ఖలే వీరౌ సంయుక్తావితరేతరౌ।
జఘ్నతుర్వజ్రకల్పాభ్యాం గదాభ్యాం రణదుర్మదౌ ॥ **34** ॥

మండలాని విచిత్రాణి సవ్యం దక్షిణమేవ చ।
చరతోః శుశుభే యుద్ధం నటయోరివ రంగిణోః ॥ **35** ॥

తతశ్చటచటాశబ్దో వజ్రనిష్పేషసన్నిభః।
గదయోః క్షిప్తయో రాజన్ దంతయోరివ దంతినోః ॥ **36** ॥

తే వై గదే భుజజవేన నిపాత్యమానే
అన్యోన్యతోఽసకటిపాదకరోరుజత్రూన్।
చూర్ణీబభూవతురుపేత్య యథార్కశాఖే
సంయుధ్యతోర్ద్విరదయోరివ దీప్తమన్యోః ॥ **37** ॥

ఇత్థం తయోః ప్రహతయోర్గదయోర్నృవీరౌ
క్రుద్ధౌ స్వముష్టిభిరయఃస్పర్శైరపింష్టాం।
శబ్దస్తయోః ప్రహరతోరిభయోరివాసీ -
న్నిర్ఘాతవజ్రపరుషస్తలతాడనోత్థః ॥ **38** ॥

తయోరేవం ప్రహరతోః సమశిక్షాబలౌజసోః।
నిర్విశేషమభూద్ యుద్ధమక్షీణజవయోర్నృప ॥ **39** ॥

ఏవం తయోర్మహారాజ యుధ్యతోః సప్తవింశతిః।
దినాని నిరగంస్తత్ర సుహృద్వన్నిశి తిష్ఠతోః ॥ **40** ॥

ఏకదా మాతులేయం వై ప్రాహ రాజన్ వృకోదరః।
న శక్తోఽహం జరాసంధం నిర్జేతుం యుధి మాధవ ॥ **41** ॥

శత్రోర్జన్మమృతీ విద్వాన్ జీవితం చ జరాకృతం।
పార్థమాప్యాయయన్ స్వేన తేజసాచింతయద్ధరిః ॥ **42** ॥

సంచింత్యారివధోపాయం భీమస్యామోఘదర్శనః।
దర్శయామాస విటపం పాటయన్నివ సంజ్ఞయా ॥ **43** ॥

తద్ విజ్ఞాయ మహాసత్త్వో భీమః ప్రహరతాం వరః।
గృహీత్వా పాదయోః శత్రుం పాతయామాస భూతలే ॥ **44** ॥

ఏకం పాదం పదాఽఽక్రమ్య దోర్భ్యామన్యం ప్రగృహ్య సః।
గుదతః పాటయామాస శాఖామివ మహాగజః ॥ **45** ॥

ఏకపాదోరువృషణకటిపృష్ఠస్తనాంసకే।
ఏకబాహ్వక్షిభ్రూకర్ణే శకలే దదృశుః ప్రజాః ॥ **46** ॥

హాహాకారో మహానాసీన్నిహతే మగధేశ్వరే।
పూజయామాసతుర్భీమం పరిరభ్య జయాచ్యుతౌ ॥ **47** ॥

సహదేవం తత్తనయం భగవాన్ భూతభావనః।
అభ్యషించదమేయాత్మా మగధానాం పతిం ప్రభుః।
మోచయామాస రాజన్యాన్ సంరుద్ధా మాగధేన యే ॥ **48** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే ఉత్తరార్ధే జరాసంధవధో నామ ద్విసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥